

*Shared Experience
Споделен опит*

ОБРАЗОВАТЕЛНО НАПРАВЛЕНИЕ „ИГРОВА КУЛТУРА ЗА ВЪЗРАСТНИ“ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

**Анета Петрова
Яница Бочева**

ЦДГ „Незабравка“ – гр. Бяла Слатина

Резюме. Образователно направление „Игрова култура за възрастни“ има за цел: партньорство с родителите за образователни цели и задачи: 1. Сътрудничество за образование в ценности, права и отговорности. 2. Родители и учители да познават и използват богат набор от методи, форми, средства за решаване на проблемни ситуации. Ситуирани са три ядра: „Игрова среда“; „От раклата на баба“; „Когато възрастният сгреши“.

Предложеното образователно направление е солидна основа за създаване на приобщаваща и позитивна образователна среда, която да стимулира процесите на пълноценна интеграция на децата от етническите малцинства.

Keywords: educational strand core, positive environment, partnership

*„С изключение на китовете,
ние сме единствените божии създания,
които цял живот си играят.
И поради този факт, цял живот се учим...
Деня, в който спираме да играем, спираме и да се учим.“
У. Гласър*

Тъй като работим във възможно най-колоритната и своеобразна смесена група „Пчеличка“ при ЦДГ „Незабравка“ – гр. Бяла Слатина, решихме да използваме развлекателната, корекционно-терапевтичната и комуникативната функция на играта с акценти върху възможностите ѝ за диагностика с цел изследване на детските представи за семейните отношения.

От направения анализ е видно, че:

- семейният статус подсказва доминиращия тип възпитание в семейството;
- етническата принадлежност влияе активно върху качеството на общуване в мултикултурна среда;

– възрастовият диапазон определя различно ниво на знания, интереси, способност на децата.

За доуточняване на резултатите на децата беше предложен рисувателен тест:

„Семейството ми, аз и моят дом“, нарисувани като животни. Наложил се следният извод: децата се обръщат към родителите с въпроси или молба, а родителите към децата – главно с указания, инструкции и нареждания.

Кризата в семейния психоклимат предизвиква изследване на времето и поводите за общуване на деца и родители, а причините варираха от служебна заетост и преумора на възрастните до конфликтност на семейната среда и труден характер на самите малчугани.

Незадоволителната самооценка, която родителите правят на честотата и дълбочината на общуването, разкрива осъзнаването на този проблем.

Търсейки изход от създалата се ситуация и за предотвратяване на негативните последици, решихме да включим към приетата от ЦДГ „Незабравка“ „Програма за възпитание на детето от две до седем годишна възраст“ (Елена Русинова и колектив) едно специфично образователно направление – „Игрова култура за възрастни“, което да присъства не само в портфолиото на учителя, но и в портфолиото на преподавателската дейност.

Формулирани бяха:

I. Главна цел: партньорство с родителите за образователни цели.

II. Задачи:

1. Сътрудничество за образование в ценности, права и отговорности.

2. Родители и учители да познават и използват богат набор от методи, форми, средства за решаване на проблемни ситуации, свързани с децата от различни етнически групи.

За реализиране на „програмното“ съдържание бяха използвани:

1. Теоретико-постановъчна технология:

„Как да печелим приятели и да влияем на хората“ (Дейл Карнеги, 1993).

2. „Етнопсихологопедагогически модел на взаимодействието дете – учител – родител“ (Колева, 2009).

2. Практико-приложна технология:

а) портфолиото на детската група – фактор за здравословно общуване: дете – учител; дете – семейство – детска градина;

б) „Академия за родители“ – методи, форми, средства за подобряване на педагогическата култура на родителите и повишаване на качеството на общуване в мултикултурна среда.

Ситуирани бяха три ядра: „Игрова среда“, „От раклата на баба“, „Когато възрастният сгреша“.

Педагогическият екип на групата подходи към изпълнение на задачата с дълбокото убеждение за необходимостта от създаване на приобщаваща и

позитивна образователна среда, която да стимулира процесите на пълноценна интеграция на децата от етническите малцинства. В изпълнение на тази мисия бяха определени следните теми от ядро „Игрова среда“:

1. „Общуване и междуетнически отношения“ – дискусия с участие на учители, родители и непедагогически персонал.

2. „Как да се справим с детската агресия и депресия?“ – съвместно решаване на казуси и тестове от учители и родители.

3. „Нашите навици са навици на децата ни“ – професионално-педагогически тренинг с родители от различни етнически групи.

Като допълнителни средства бяха използвани:

– „пътуваща“ папка със съвети на учителките и с подобрена методическа литература;

– книжка с продължение „Всички деца по света имат еднакви права“;

– симулационни игри, в които участниците усвояват модели на поведение.

Очакваните и постигнатите резултати се отнасят до:

1. Родители, учители, помощен персонал:

– спазване на правилата на действие и взаимоотношения в игрова ситуация съобразно замисъла;

– използване на адекватни роли, които откриват правила и игрови средства за моделиране на средата.

2. Децата:

– компенсира се дефицитът от общуване с родителите.

Ядро „От раклата на баба“ включва:

1. „Какво да правим с конфликтите“ – дискусии в малки групи.

2. „Трудът краси човека“ – съвместна практическа ситуация с два етапа:

а) „Вълшебното дърво на мечтите“;

б) „На работа, ръчички, за радост на всички“.

Предложени бяха следните интерактивни методи, техники и технологии:

– ролеви игри, които имат предимството успешно да събират в едно познавателната активност на обучаващите се и атмосферата на релаксация и забавление! („Дърво на комуникацията“);

– постоянно действащи рубрики в къта на родителя – „Ако не знаете – научете! Ако сте забравили – припомнете“ и „Поуки от стари несполуки“;

– „Игрите на баба и дядо“ – практическа ситуация;

– електронни писма до родителите, чрез които те получават от учителките синтезирана информация за работата на детето в групата, неговите постижения и социална адаптация.

Очаквани резултати:

1. За децата – проява на емоционално положително отношение при коопериране в обредни и фолклорни игри с възрастните.

2. За родителите – по-добра психолого-педагогическа култура и превръщането им в партньор и помощник на учителя.

Чрез дейността на „Академия за родители“ и съдържанието на раздел „Работа в методично обединение“ от нашето професионално портфолио включихме следните теми в ядро „*Когато възрастният сгреши*“:

1. „За наказанията – да или не?!“ – решаване на казуси и тестове.

2. „Не им пречете да бъдат архимедовци“ – лектория.

Препоръчителни методи и форми на работа:

– мозъчна атака (brainstorming);

– „Деветте точки“ – индивидуално упражнение, което поражда нагласа за самокритичност и любопитство, диалог между разума и сърцето;

– „Договор със себе си“ – автодидактично упражнение за постигане на много лична цел, без тя да бъде колективно обсъждана;

– „Само за смелчаци“ – специализирана рубрика, в която се публикува информация за възпитание на проблемни, агресивни и хиперактивни деца;

– „Моето семейство“ – конкурс за съвместна рисунка на деца и родители.

Резултати:

– за родителите – ефективно разрешаване на възникнали проблемни ситуации;

– за учителите – укрепване и издигане на социалния статус на учителя;

– за децата – засилване на чувството за сигурност и емоционален комфорт.

С предложеното образователно направление „Игрова култура за възрастни“ поставяме началото на такова сътрудничество, при което родители, учители и деца ще чувстват детската градина като свой дом, а добронамереният диалог и взаимното уважение осигуряват желаната от всички хармония във взаимоотношенията – един от факторите за социално-психически комфорт в семейството и детското заведение.

БЕЛЕЖКИ

1. „Професионално-педагогически тренинг с родители от различни етнически групи – форма за социализация на 3 – 7-годишни деца“, сп. „Дом, дете, детска градина“, 4/2005.

ЛИТЕРАТУРА

- Карнеги, Дейл. (1993). *Приложна психология на човешките отношения*. София.
- Колева, Ир. (2009). *Етнопсихологопедагогически модел на взаимодействието дете – учител – родител*. София: ФВ.

- Колева, Ир., Попова, Л. (2003). *Родителите и образованието в междуетническа среда*. София: „Образование“ ООД.
- Лендрет, Г. (1994). *Игровая терапия: искусство отношений*. Москва: МПА.

EDUCATIONAL FIELD “GAME ARTS FOR ADULTS” IN THE KINDERGARTEN

Abstract. Educational field “Game art arts for adults” aims at: partnership with the parents for educational goals: 1. Cooperation on education in values, rights and responsibilities. 2. Parents and teachers know and use a wide range of methods, forms and means to solve problem situations.

Three cores are used: “Gaming Environment”, “On the chest of grandma,” “When an adult was wrong”.

✉ **Mrs. Aneta Petrova**
Mrs. Yanitsa Bocheva
Kindergarten “Nezabravka”
Byala Slatina, Bulgaria
E-mail: iani_j@mail.bg